

Božské prostředí

Když Teilhard de Chardin píše o „božském prostředí“, navazuje tím – aniž to říká – na starou řeckou myšlenku, kterou najdeme hned u několika presokratiků, totiž že to, čím jsme obklopováni a dokonce objímáni, je „rozumné“ a má „božskou povahu“ „TO PERIECHON = to oklopující a objímající). Ovšem Teilhard jde mnohem dál než Řekové, ale jeho zdánlivá radikalizace na něco důležitého zapomíná. Teilhard dává sice v této souvislosti slovo „mystik“ do uvozovek, ale není to – jak se obávám – moc platné: když dává důraz na „mystikův“ silný pocit, „jak ztrácí veškerou půdu pod nohama v božském oceánu, takže ve vlastním nitru nemá nakonec žádný počáteční opěrný bod pro svou činnost“ (Chut' žít, Pha 1970, s. 8).

(Písek, 080801-3.)